Dosarul nr. 2-5261/2024
(2-24041244-12-2-15042024-1)

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

05 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii
grefier Burghelea Diana

examinînd în ședință publică cererea de chemare în judecată depusă de Cebotari Mihail împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică și SRL ”Magda-Tur” privind repararea prejudiciului material în mărime de***** lei, precum și a prejudiciului moral de***** lei,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

La data de 11.04.2024 Cebotari Mihail, s-a adresat în judecată cu acțiune împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică și SRL ”Magda-Tur” privind repararea prejudiciului material în mărime de***** lei, precum și a prejudiciului moral de***** lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că în fapt, la 07.04.2022, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică (INSP al IGP al MAI), Romanadze Timur, a întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie prin care Cebotari Mihail Andrei a fost găsit vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod contravenţional, pentru faptul că la data de 07.04.2022, ora 13.20, în mun. Chişinău, str. 31 august 1989, 121, conducătorul auto a parcat automobilul neregulamentar pe trotuar în staţia transportului public.

Menționează că în rezultat, a fost sancţionat conform articolului sus numit fiindu-i aplicată o amendă în mărime de 18 unităţi convenţionale, ce constituie suma de 900 lei şi 4 puncte de penalizare. Ulterior, nefiind de acord cu procesul verbal cu privire la contravenţie şi decizia adoptată de agentul constatator, la 11.04.2022 a depus o contestaţie.

Astfel susține că, în urma examinării contestaţiei depuse, prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 27.03.2023 s-a admis contestaţia depusă privind anularea deciziei de sancţionare şi procesului verbal nr. ***** din 07.04.2022 cu încetarea procesului contravenţional, s-a anulat procesul verbal nr. ***** din 07.04.2022 şi decizia

de sancţionare emisă în baza acestuia cu încetarea procesului contravenţional în privinţa subsemnatului din lipsa în acţiunile acestuia a faptei contravenţiei. Totodată menționează că, hotărârea a devenit definitivă, prin neatacare, la 12.04.2023. în acelaşi timp, este de menţionat faptul că în urma întocmirii procesului verbal nr. ***** din 07.04.2022, automobilul a fost ridicat de la locul unde era parcat, fiind transportat cu ajutorul evacuatorului la parcarea auto specială.

Relevă că, în urma actului ilegal întocmit de agentul constatator, a fost nevoit să suporte cheltuieli ce se referă la restituire mijlocului de transport de la parcarea unde se afla, şi anume suma de***** lei, iar în consecinţă a fost nevoit să întocmească mai multe acte procedurale, să le depună în instanţa de judecată, să se deplaseze de mai multe ori la şedinţele de judecată, să se deplsaseze la parcarea auto specială pentru a ridica automobilul său, astfel a avut suferinţe la nivel psihologic, la ce prejudiciul moral îl estimez la suma de***** (cinci mii) lei.

Declară că conform art. 1998 din Codul civil al Republicii Moldova, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

În drept, în temeiul prevederilor art. art. 5, 7, 38, 166, 167 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova şi art. 934, 1998 din Codul civil al Republicii Moldova, solicită Cebotari Mihail împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică și SRL ”Magda-Tur” privind repararea prejudiciului material în mărime de***** lei, precum și a prejudiciului moral de***** lei.

În ședința de judecată reclamantul Cebotari Mihail reiterînd circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei a solicitat admiterea integrală a acțiunii.

În rest, în ședința de judecată nu s-a prezentat nici un participat, fiind citat legal.

Aprecierea instanței de judecată. Cadrul normativ pertinent.

Audiind părțile, studiind materialele anexate la dosar în raport cu prevederile legale, instanța de judecată *respinge* cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În corespundere cu prevederile ***art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă***, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit ***art. 774 Cod Civil al Republicii Moldova***,

(1) În virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

(2) Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi.

(3) Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

Articolul 776. Temeiurile naşterii obligaţiilor

Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Astfel din materialele cauzei și acțiunea intentată rezultă că la 07.04.2022 în privinţa reclamantului Cebotari Mihail, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. *****, pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (2) din Codul contravenţional (încălcarea regulilor de oprire şi neacordarea de prioritate pietonilor şi altor participanţi la traficul rutier), fiindu-i aplicată pedeapsa sub forma de amenda în mărime de 900 lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal întocmit de agentul constatator, reclamantul Cebotari Mihail a depus o contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr.*****9 din 07.04.2022.

Astfel, prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 27.03.2023, s-a admis contestația reclamantului şi s-a dispus anularea procesului-verbal nr. ***** din 07.04.2022 şi a deciziei de sancţionare emisă în baza acestuia, cu încetarea procesului contravenţional în privinţa lui Cebotari Mihail din lipsa în acţiunile acesteia a faptului contravenţiei (f.d. 9).

În rezultat Cebotari Mihail a depus prezenta cererea de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică și SRL ”Magda-Tur” invocînd că are dreptul de a beneficia de achitarea despăgubirilor materiale din partea Inspectoratului Naţional de Securitate Publică în cuantumul de***** lei şi achitarea despăgubirilor morale din partea Inspectoratului Naţional de Securitate Publică în cuantumul de***** lei, suportate în rezultatul cheltuielilor pentru restituirea mijlocului de transport de la parcarea specială.

În conformitate cu prevederile ***art. 1 al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545-XIII din 25.02.98,*** prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

Art.3. - (1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală;

b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;

d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată;

e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei;

f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare.

(2) Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti.

Art.6. - Dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul:

a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinţei de achitare;

b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare;

c) adoptării de către instanţa judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice;

d) adoptării, de către judecătorul de instrucţie, în condiţiile art.313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulităţii actelor sau acţiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigaţii.

Art.7. - În cazurile menţionate la art.3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie:

a) salariul şi alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existenţă, de care a fost privată în urma acţiunilor ilicite;

b) pensia sau indemnizaţia a cărei plată a fost sistată ca urmare a arestului ilegal şi ţinerii sub arest;

c) averea (inclusiv depunerile băneşti şi dobînzile aferente, obligaţiile împrumuturilor de stat şi cîştigurile aferente) confiscată ori trecută în venitul statului de către instanţa judecătorească sau ridicată de organul de urmărire penală, precum şi averea sechestrată;

d) amenzile percepute ca urmare a executării sentinţei judiciare şi cheltuielile de judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acţiunile ilicite;

e) sumele plătite de ea pentru asistenţa juridică;

f) cheltuielile pentru tratamentul ei, tratament determinat de aplicarea faţă de aceasta a unor acţiuni ilicite (a maltratării);

g) cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanţa judecătorească.

Art.13. - (1) Repararea prejudiciului specificat la art.7 lit.a), c)-g) şi în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul cînd prejudiciul a fost cauzat de

organul de urmărire penală întreţinut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decît instanţa de judecată se repară de către aceste organe.

(2) Amenzile se restituie de la buget, din fondul în care acestea au fost virate sau de către organul care a beneficiat de aceste sume.

(3) Pensia şi indemnizaţia prevăzute la art.7 lit.b) se compensează din bugetul asigurărilor sociale de stat prin intermediul organului teritorial de la locul de trai al persoanei fizice.

(4) Averea specificată la art.7 lit.c) se restituie de către organul la care se află această avere. Expedierea sau transportarea averii se efectuează din contul acestui organ.

(5) În cazul imposibilităţii de a restitui în natură averea specificată la art.7 lit.c) din motiv că aceasta este vîndută, valoarea ei se achită de la bugetul de stat. Valoarea averii distruse, pierdute sau deteriorate se repară din contul organului care a distrus-o, a pierdut-o sau a deteriorat-o. Valoarea averii se evaluează conform preţurilor de piaţă la data la care se emite hotărîrea privind repararea prejudiciului.

La cazul din speță, instanța reține că reclamantul Cebotari Mihail nu a fost supus ilegal arestului contravențional, reținerii contravenționale, precum și față de acesta nu a fost aplicată ilegal amenda contravențională de către instanța de judecată. Or, nici o condiție din cele enumerate mai sus nu se regăsește în justificarea pretențiilor reclamantului.

Totodată instanța menționează că la caz acțiunea a fost înaintată împotriva pârâților Inspectoratul Național de Securitate Publică și SRL ”Magda-Tur”.

În conformitate cu prevederile ***art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă***, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit ***art. 19 alin. (1) din Codul civil***,

(1) În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.

(2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

(3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

(4) Pierderea şansei se repară doar dacă ea constă în dispariţia actuală şi certă a unei eventualităţi favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde şansei pierdute şi nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din şansă dacă ea se materializa.

(5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

(6) În locul reparării prejudiciului patrimonial conform alin.(2) şi (5), persoana lezată poate cere de la cel care răspunde de prejudiciu recuperarea întregului profit pe care acesta l-a obţinut în legătură cu cauzarea prejudiciului. Această regulă se aplică doar dacă legea ori contractul prevede o asemenea formă de determinare a prejudiciului patrimonial sau dacă aplicarea unei asemenea forme de determinare a prejudiciului patrimonial este rezonabilă în împrejurările cazului.

Potrivit ***art. 1998 alin. (1) din Codul civil***,

(1) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Totodată, conform ***art. 2036 din Codul civil***,

(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

(3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

(4) Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

(5) Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacţie sau printr-o hotărîre judecătorească definitivă.

Este de menţionat că, în conformitate cu prevederile ***art. 12 din Legea cu privire la activitatea Poliţiei şi statutul poliţistului nr. 320 din 27.12.2012***

(1) Inspectoratul General al Poliţiei este unitatea centrală de administrare şi control a Poliţiei, cu statut de persoană juridică şi cu competenţă pe tot teritoriul Republicii Moldova.

(2) Inspectoratul General al Poliţiei este condus de un şef numit de Guvern, pe un termen de 5 ani, cu posibilitatea de a fi numit pe un nou termen, la propunerea ministrului afacerilor interne.

(3) Şeful Inspectoratului General al Poliţiei este asistat de adjuncţi numiţi în funcţie, la propunerea sa, prin ordinul ministrului afacerilor interne.

(4) Efectivul-limită şi regulamentul Inspectoratului General al Poliţiei se aprobă de Guvern, la propunerea ministrului afacerilor interne.

Articolul 14. Subdiviziunile specializate ale Poliţiei

(1) În vederea îndeplinirii atribuţiilor specifice Poliţiei, prin ordinul ministrului afacerilor interne, la propunerea şefului Inspectoratului General al Poliţiei, se înfiinţează subdiviziuni specializate. Subdiviziunile specializate sînt unităţi ale Poliţiei de competenţă teritorială generală, subordonate Inspectoratului General al Poliţiei, care pot crea servicii publice desconcentrate şi se instituie conform specificului unor sectoare şi direcţii concrete de activitate.

În rezultat, instanța reține că Inspectoratul Național de Securitate Publică, fiind o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției, nu poate fi desinestătător fi subiect în raportul obligațional de răspundere civilă, această obligație fiind atribuită prin lege unității centrale de administrare şi control a Poliției, cu statut de persoană juridică şi cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

În concluzie, instanța de judecată constată că acest capăt de acțiune a fost îndreptat împotriva unui pârât necorespunzător, or, reclamantul urma să înainteze pretenția cu privire la repararea prejudiciului suportat în cauza contravențională, împotriva Inspectoratului General al Poliției dar nu împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică.

De asemenea, pentru a pretinde repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului, or pretins a fi încălcat în speţă, reclamantul Cebotari Mihail urma să dovedească prejudiciul moral sub aspectul existenţei (care suferinţe fizice sau psihice) şi prin care probe, se confirmă argumentele invocate de aceasta, iar nerespectarea principiului probaţiunii statuat la art. 118 din Codul de procedură civilă va constitui o încălcare flagrantă a prevederilor art. 6 a CEDO.

În atare circumstanţe, se impune concluzia potrivit căreia reclamantul nu a dovedit faptul vătămării drepturilor personale nepatrimoniale privind integritatea morală, prezumţie valabilă până la proba contrarie, totodată nefiind justificată şi mărimea compensaţiei solicitate.

Subsidiar, în speţa dedusă judecăţii se atestă inclusiv şi faptul că agentul constatator nu a admis careva ingerinţe ilegale a dreptului reclamantului la libertate şi la siguranţă prevăzut la art. 5 CEDO precum şi nu a încălcat prevederile art. 6 a Convenţiei, or acesta, în cadrul cauzei contravenţionale, a realizat un mecanism investigator efectiv într-o societate democratică şi anume de a investiga şi preveni acţiuni ilegale comise de către persoanele fizice şi juridice.

Totodată, în legătură cu restituirea cheltuielilor de păstrare a mijlocului de transport, instanța conchide că reclamantul urma să se adreseze către SRL „Magda Tur” cu o cerere privind restituirea plăţii pentru suma de***** lei cu titlu de cheltuieli ce se referă la restituirea mijlocului de transport de la SRL „Magda Tur”.

Astfel, cheltuielile de restituire a mijlocului de transport achitate se restituie de la persoana juridică care a încasat-o, în conformitate cu procedura reglementată de dispoziţiile art. 158 alin. (1) şi (2) care prevede că ”(1) Instanţa de judecată căreia i s-a

trimis cauza spre rejudecare este obligată să examineze din oficiu întoarcerea executării şi să o soluţioneze în o nouă hotărîre sau încheiere, prin care se dispune încetarea procesului în cauză. (2) Dacă instanţa de judecată care a rejudecat cauza nu a soluţionat întoarcerea executării hotărîrii anulate, pîrîtul este în drept, în termenele de prescripţie, să înainteze în această instanţă o cerere de întoarcere a executării în procedură în ordonanţă, fără respectarea procedurii prealabile.”, precum și art. 159 alin. (1) şi (2) din Codul de executare – ”(1) Instanţa de apel sau instanţa de recurs este obligată să dispună întoarcerea executării dacă, examinînd apelul sau recursul, anulează hotărîrea instanţei de fond cu adoptarea unei noi hotărîri prin care respinge parţial sau integral acţiunea ori adoptă o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol. (2) În cazul în care instanţa de apel sau de recurs nu a dispus întoarcerea executării, pîrîtul poate înainta o acţiune în condiţiile art.158 din prezentul cod”.

În rezultat instanța va dispune respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depusă de Cebotari Mihail împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică și SRL ”Magda-Tur” privind repararea prejudiciului material în mărime de***** lei, precum și a prejudiciului moral de***** lei.

Raţionamentele instanţei derivă inter alia inclusiv din practica judiciară pe cauze similare (decizia Curţii Supreme de Justiţie nr. 2ra-380/22, 2-20040034-01-2ra-05042022 din 18.05.2022).

în conformitate cu articolele 236, 238-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Cererea de chemare în judecată depusă de Cebotari Mihail împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică și SRL ”Magda-Tur” privind repararea prejudiciului material în mărime de***** lei, precum și a prejudiciului moral de***** lei, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii